

GÅ DIN EGEN VÄG!

Samtalskort ”Gå din egen väg!”

I din hand håller du en verktygslåda med samtalskort som kan användas i skolan för att diskutera jämställdhet och hur unga tjejer och killar påverkas av strukturer och normer om kön i studie- och yrkesval. Många unga gör könsstereotypa val till gymnasiet och begränsas ofta omedvetet av könsnormer. Det kan handla om normativa föreställningar om vilka yrken tjejer respektive killar passar i eller vilka intressen de bör ha. Åtta av 22 gymnasieprogram i Norrbotten kan beskrivas som starkt könssegregerade, med mindre än 20 procent av det underrepresenterade könet. Endast 5 av 22 gymnasieprogram har en jämn könsfördelning. Det leder till en könssegregerad arbetsmarknad, där tjejer och killar har olika förutsättningar, ekonomi, makt och inflytande.

Samtalskorten syftar till att prata om jämställdhet i studie- och yrkesval och bredda möjligheterna i valet av utbildning och yrke, för att förebygga könsstereotypa val. Med ökad medvetenhet och kunskap blir det enklare att ifrågasätta och bryta rådande normer för ett mer jämställt samhälle. Samtalskorten kan användas av lärare, studie- och yrkesvägledare, rektorer och personer som arbetar med kompetensförsörjning för att lyfta frågan om jämställdhet i studier och yrkesliv i samtal med unga.

Enligt grundskolans läroplan ska alla som arbetar i skolan bidra till att elevernas studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. I gymnasieskolans läroplan står det att lärare ska se till att undervisningen till innehåll och upplägg präglas av ett jämställdhetsperspektiv. Skolan har även som övergripande mål att motverka traditionella könsmonster. Skolverkets allmänna råd för studie- och yrkesvägledning, som utgår från bestämmelserna i skollagen, läroplaner och förordningar betonar vikten av att arbeta med jämställdhet kopplat till studie- och yrkesval. De här samtalskorten är en metod för att göra det. Samtalskorten kan med fördel användas tillsammans med rapporten JämLYS av studieval och arbetsmarknad i Norrbotten och den tillhörande populärversionen Gå din egen väg! som är riktad till unga.

Samtalskorten kan användas:

- För att arbeta mer normkritiskt och genusmedvetet i undervisningen.
- I samtal mellan studie- och yrkesvägledare och elever inför valet av gymnasieprogram.
- Som en övning under samhällskunskaps- eller svenskalektionen för att prata om jämställdhet i kommande studieval eller arbetsliv.
- Av rektorer i syfte att försäkra sig om att all personal har kunskaper om och förståelse för hur kön samt social och kulturell bakgrund påverkar elevernas studie- och yrkesval, samt att de har kunskaper om hur elevernas föreställningar om utbildningar och yrken kan utmanas.
- Av studie- och yrkesvägledare för att vägledningssamtalen ska utmana elevens föreställningar om yrken och utbildningar utifrån kön, social och kulturell bakgrund.
- Av lärare för att utmana, problematisera och visa på alternativ till traditionella föreställningar om kön som annars kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval.
- För att ge unga en ökad förståelse för hur kunskaper om studier och arbetsmarknad kan påverka ett senare val till gymnasiet eller högre studier.

Samtalskorten är framtagna som en del av informationssatsningen Gå din egen väg! och finns att ladda ner och beställa på www.gadinegenvag.se

Jämställdhetsdelegationen
www.jamstalld.com

Länsstyrelsen
Norrbotten